

Eigenwijze kwast

Wat zou er gebeuren als je altijd kind bleef? Of, als je volwassen wordt, maar lekker eigenwijs blijft. Want dat kan ook. De wereld is kleurrijker met eigenwijze mensen. Kunnen jouw leerlingen ook eigenwijs zijn, met een kwast?

Inclusief filmpje waarin het boek 'Word nooit groot' wordt voorgelezen.

Opdracht: Maak een schilderij waarin je laat zien dat jouw kwast lekker eigenwijs is.

Doelen

- ◆ Met deze opdracht kun je aansluiten bij **kerndoel 9**: leerlingen krijgen plezier in het lezen van voor hen bestemde verhalen, **kerndoel 12**: verwerven een adequate woordenschat, **kerndoel 34**: de uniciteit van ieder mens, eigen mogelijkheden en voorkeuren.
- ◆ De leerling kan aangeven wat lichte, donkere en bonte kleuren zijn, herkent ze in afbeeldingen en kan ze gebruiken in een werkstuk.
- ◆ De leerling kan schilderen met dekkende verf. De leerling kan de kwast op verschillende manieren hanteren, kan kleuren mengen in het werk en kan verf weghalen met de achterkant van de kwast.
- ◆ De leerling kan een werkstuk maken waarvan de eerste vormen zijn gebaseerd op toeval.

Materiaal

Je hebt nodig voor schilderen met verf:

- ruw wit tekenpapier (A3 of A4 formaat)
- lyonse kwasten (nr. 2, 6 en 10)
- plakkaat- of acrylverf in de kleuren rood, geel, blauw, zwart en wit
- potje met water
- tissues
- schort

Je hebt nodig voor onderzoek:

- tekenpapier (A3-formaat)
- stukjes eierdoos
- lijm

Bijzonderheden:

- Lees in de week voorafgaand aan de les het boek 'Word nooit groot' voor. Heb je het boek niet, gebruik dan de link op de lespagina.
- Verzamel vooraf eierdozen: 1 per 3 leerlingen is voldoende.
- Begin de les met de onderzoeksbouwsteen. Terwil de lijm droogt, bespreek je de vorm- en betekenisbouwsteen.

De les in fases

Oriënteren

1. Geef leerlingen de tijd om te onderzoeken wat ze willen maken.
2. Ze doen dat door een stukjes van een eierdoos te scheuren en deze willekeurig op een vel papier te laten neerkomen. De vormen worden vastgeplakt en zijn het vertrekpunt voor het werkstuk.
3. Bespreek het vormdoel.
4. Vraag leerlingen of ze weten wat het is. Leg het zelf uit of toon het filmpje. Is dit vormdoel al eerder aan bod gekomen? Herhaal dan kort de informatie.
5. Toon het beeldmateriaal van de bouwsteen betekenis en bespreek het kort.
  - Bekijk het betekenisfilmpje en zet het af en toe op pauze. Beantwoord samen de vragen. Wie is er ook wel eens eigenwijs? Wie kent een eigenwijze volwassene? Waarom vind je hem/haar eigenwijs? Wat is het positieve van eigenwijs zijn? [Je durft jezelf te zijn, je denkt zelf na en volgt anderen niet klakkeloos, je hebt zelfvertrouwen, je bedenkt nieuwe ideeën].
  - Wat valt je op aan deze tekening? Wat kun je zeggen over de kleuren? [Eigenwijs is kleurrijk met felle kleuren. Niet eigenwijs is grijs en grijs van kleur].
  - Wat valt je op aan hoe de gewone en de eigenwijze kwast te werk gaan?
6. Bespreek de opdracht.

Onderzoeken

1. Leg de werkwijze schilderen met verf uit. Doe de techniek zelf voor, toon het filmpje of herhaal kort de inhoud.
2. Geef leerlingen daarna het materiaal zodat ze kunnen oefenen.
3. Begeleid de leerlingen individueel door het stellen van reflectievragen. Suggesties:
  - Als je naar deze willekeurige vormen kijkt, herken je er dan iets in?
  - Hoe zou je dat kunnen versterken?
  - Probeer eens je eigenwijze kwast het werk te laten doen.
  - Welke kleursoort gebruik jij in je werkstuk? Wat wil je daarmee vertellen?
  - Ik zie dat je de kleuren eerst op het bord mengt en dan aanbrengt. Kun je ook eens kleuren op papier mengen? Probeer het anders eerst uit op een oefenblaadje.
  - Hier zijn de kleuren op papier gemengd. Was dat de bedoeling? Wat kun je doen om ze niet te laten mengen?

Evalueren

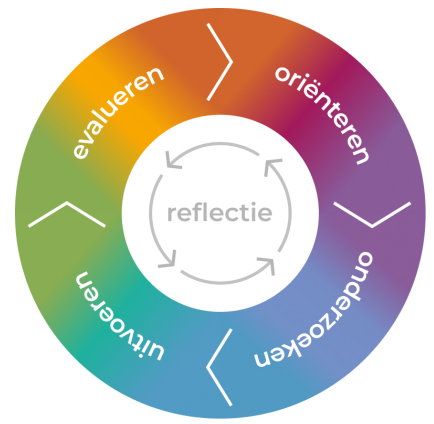
Klik op 'Nabespreken: wat hebben we geleerd?'

Bespreek de vragen op het digibord klassikaal of laat leerlingen de vragen in groepjes of individueel beantwoorden. Mogelijke vragen:

- ◆ Welk werkstuk is gemaakt door een hele eigenwijze kwast? Waaraan zie je dat?
Kun je in de werkstukken iets herkennen? Vertel eens.
- ◆ Heeft iedereen dezelfde soort kleuren gebruikt?
Leg de werkstukken met dezelfde kleursoorten eens bij elkaar. Welke kleursoort is dat?
Wat voor sfeer of stemming krijgt het werk door de kleuren die zijn gebruikt?
- ◆ In welk werk zie je verschillende schildertechnieken terug? Wijs eens aan.
In welk werk zijn de kleuren over elkaar heen aangebracht, maar niet gemengd? Hoe komt dat?
In welk werkstuk zijn veel zuivere kleuren gebruikt? Hoe heeft de maker dat voor elkaar gekregen?
- ◆ Wat zag je in de toevallig ontstane stukjes eierdoos dat je bent gaan uitwerken?
Had je direct een beeld van wat het zou gaan worden, of ontstond het idee gaandeweg? Vertel eens.

Spelen met lesfasen en lesdoelen

- De lesbeschrijving is een richtlijn, geen keurslijf. Voel je vrij de volgorde van de bouwstenen naar eigen inzicht aan te passen.
- Is het doel van een bouwsteen al bekend, dan is een korte mondelinge herhaling voldoende.
- Vind je 2 nieuwe leerdoelen te veel voor je leerlingen? Kies dan het doel uit dat ze het hardst nodig hebben voor de opdracht. Of splits de les op. Les 1: aanleren werkwijze, les 2: betekenis en vormdoel.

Aanpassen werkwijze

Liever een andere werkwijze bij deze les? Je kunt de betekenisbouwsteen combineren met onderstaande werkwijzes. Wissel je een bouwsteen, kijk dan altijd kritisch naar de voorgestelde volgorde in de lesbeschrijving en pas naar eigen inzicht aan.

- Schilderen met verf
- Schilderen met waterverf